

COLLEGEVOORSTEL

zaaknummer:	1944626
afdelingsnaam:	Informatie, Innovatie en ondersteuning
steller:	H. Arnolds
telefoonnummer	2912
onderwerp:	ENSIA verantwoording gemeente Hilversum 2025

Voorstel

1. De collegeverklaring ENSIA 2025 en alle bijbehorende bijlagen vast te stellen;
2. De verklaring BAG, BGT, BRO en alle bijbehorende bijlagen vast te stellen;
3. De raad te informeren door middel van de bijgevoegde raadsinformatiebrief;
4. Krachtens artikel 87 van de Gemeentewet en artikel 5.1 lid 2 onder h van de Wet open overheid (belang van beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage), de verplichting tot geheimhouding op te leggen voor informatie opgenomen in bijlage 4 tot en met 9 behorend bij dit voorstel. De verplichting tot geheimhouding wordt in acht genomen door allen die van de informatie kennis dragen.
5. Bijlage 4 tot en met 9 bij dit voorstel, onder verplichting tot geheimhouding te verstrekken aan de gemeenteraad conform artikel 88 lid 2 Gemeentewet.

Samenvatting

De Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) streeft naar een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid binnen de Nederlandse overheid. Ook gemeenten verantwoorden zich middels deze audit over de staat van informatiebeveiliging binnen de eigen gemeente. Het doel van de ENSIA is het waarborgen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen). De basis van de ENSIA wordt gevormd door de [Baseline Informatiebeveiliging Overheid](#) (BIO). De Baseline beschrijft het basisniveau voor informatiebeveiliging dat wordt gehanteerd binnen de Nederlandse overheid.

De ENSIA is geënt op een zo eenduidige en integraal mogelijke wijze van verantwoorden naar de daarvoor aangewezen verantwoordelijke instantie. Jaarlijks voert de gemeente op haar landelijke

voorzieningen deze audit uit. Per voorziening verschilt aan wie de gemeente verantwoording over de resultaten van de audit aflegt. Bij de ENSIA wordt gekeken naar informatiebeveiliging, maar voor diverse landelijke voorzieningen ook naar de data-kwaliteit en -integriteit.

De ENSIA-audit wordt toegepast voor de volgende gemeentelijke voorzieningen:

Voorziening	Component	Component
	Informatieveiligheid	Datakwaliteit en integriteit
Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet).	✓	n.v.t.
Digitale persoonsidentificatie (DigiD),	✓	n.v.t.
Reisdocumenten (Paspootuitvoeringsregeling Nederland (PUN)	✓	✓
Basisregistraties		
Basisregistratie Personen (BRP)	✓	✓
Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)	✓	✓
Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	✓	✓
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	✓	✓

Conclusie component **Informatieveiligheid**

Over het jaar 2025 **voldoet** de gemeente Hilversum op 31 december 2025 voor alle aansluitingen aan de informatiebeveiligingsnormen rondom **DigiD**.

De gemeente Hilversum voldoet aan de gestelde eisen voor **Suwinet**.

De gemeente Hilversum voldoet voldoen aan de informatieveiligheidseisen rondom het gebruik van de **basisregistraties**.

Conclusie component **Data-kwaliteit en -integriteit**

De gemeente Hilversum **voldoet** aan de normen rondom kwaliteit van gegevens van de **BAG, BGT, BRO, BRP** en de **Reisdocumenten (PUN)**.

Notabene

Het voorstel BRP/PUN wordt separaat van deze stukken aan het college aangeboden. Deze wordt daarna – zoals voorgeschreven - via de *kwaliteitsmonitor* van de stelselhouder aangeboden- en niet via de ENSIA systematiek. Voor het onderzoek naar de beveiligingsmaatregelen en de datakwaliteit treedt de burgemeester op als verantwoordelijk orgaan.

Inleiding

De verantwoording via ENSIA verloopt in vier fasen: zelfevaluatie, opstellen, verantwoorden en versturen.

Zelfevaluatie en opstellen

De ENSIA-coördinator heeft namens de gemeente de door de aangewezen instanties aangeboden vragenlijsten ingevuld in de ENSIA omgeving van de Rijksoverheid (vierde kwartaal 2025).

De toezichthouder Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (Suwinet) hanteert hiervoor de BIO-vragenlijst. Logius (DigiD) en ook Directoraatgeneraal Bestuur, Ruimte en Wonen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BAG, BGT, BRO) hanteren hiervoor een domein specifieke vragenlijst.

- In de opstelfase genereert de ENSIA-coördinator de verantwoordingsrapportages en vult deze aan.
- Voor DigiD en Suwinet stelt de ENSIA-coördinator een collegeverklaring op die door een auditor getoetst wordt.

Het resultaat van deze fase is een collegeverklaring voor DigiD en Suwinet, een rapportage over de BAG, BGT en BRO en een raadsinformatiebrief over ENSIA die aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Voor de verantwoording BRP en Reisdocumenten (PUN) treedt de burgemeester op als verantwoordelijk orgaan.

Verantwoorden en versturen

De fase verantwoorden start op het moment dat de collegeverklaringen en de verantwoordingsrapportages door het college van B en W worden behandeld. Dit moet voor 30 april 2026 gebeuren.

Het college van B en W stelt de documenten vast en draagt zorg voor ondertekening. Daarna worden de rapportages in het landelijk ENSIA-systeem geüpload. Het resultaat van deze fase is dat de toezichthouders uiterlijk op 30 april 2026 de gevraagde verantwoordings- rapportages ontvangen.

De vaststelling van de documenten voor de BRP en Reisdocumenten (PUN) worden door Burgerzaken separaat ter tekening aangeboden. De rapportages (uittreksels) voor BRP en Reisdocumenten worden door hen daarna via de Kwaliteitsmonitor van Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) geüpload. Voor het aanleveren en ondertekenen van de uittreksel Reisdocumenten draagt de burgemeester verantwoordelijkheid.

De concept collegeverklaring inzake DigiD en Suwinet zijn met bijbehorende stukken op 6 februari 2026 geaudit door een externe auditor. De auditor heeft hierover een assurance-verklaring afgegeven. Die assurance verklaring is noodzakelijk voor de continuering van de aansluitingen op DigiD en Suwinet.

Het gaat daarbij om de DigiD aansluitingen op:

DigiD 1 Gemeente Hilversum

DigiD 2 Gemeente Hilversum - Mijn Sociaal Plein

DigiD 3 Gemeente Hilversum - Digitale Belastingdienst

DigiD 4 iBurgerzaken Hilversum

Er liggen meerdere verklaringen voor ter vaststelling en/of ter ondertekening:

1. Collegeverklaring ENSIA 2025 inzake Informatiebeveiliging DigiD en Suwinet.
2. Verklaring ENSIA 2025 inzake BAG, BGT en BRO
3. Verantwoordingsrapportage 2025 BAG, BGT en BRO

De verklaringen en rapportages bestaan uit standaardteksten die niet aangepast mogen worden in de verantwoording naar de Rijksoverheid.

In de Raadsinformatiebrief wordt uitleg gegeven over de manier waarop informatiebeveiliging in de gemeente Hilversum wordt vormgegeven; daar hebben we meer vrijheid in de manier waarop het onderwerp informatiebeveiliging toegelicht wordt.

Probleemstelling/doel

Het waarborgen van de informatiebeveiliging en (data) kwaliteit van bestaande voorzieningen / informatiesystemen en hierover de door de wet bepaalde verantwoording afleggen.

Argumenten

- 1.1. *De verklaringen en rapportages bestaan uit standaardteksten die niet aangepast mogen worden in de verantwoording naar de Rijksoverheid.*

Het college B en W heeft geen vrijheid om de verklaringen en rapportages aan te passen. De documenten dienen zonder enige aanpassing aangeboden te worden.

- 1.2. *De Gemeente Hilversum voldoet aan de vereiste normen voor DigiD en Suwinet.*

Wanneer het gaat over de Digitale persoonsidentificatie (DigiD), en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet) geldt er een verzwaarde controle op de informatiebeveiliging en moet een externe auditor beoordelen of de gemeente Hilversum de zaken op orde heeft. De gemeente Hilversum verzamelt daarbij de Third Party Memoranda over de DigiD- en Suwinet aansluitingen.

Tezamen met de door ons ingevulde ENSIA-vragenlijsten worden deze door de auditor beoordeeld, waarbij hij/zij de juistheid van de gegeven antwoorden vaststelt. Tenslotte controleert de externe auditor aan het einde van het proces nogmaals of de collegeverklaring over DigiD en Suwinet en de verklaring over de BAG, BGT en BRO en de bijbehorende bijlagen correct en volledig zijn voordat ze een officiële authenticatie van de auditor krijgen. De

auditor heeft de controle op alle geleverde verklaringen rondom de DigiD aansluitingen en de Suwinet aansluitingen op 6 februari 2026 uitgevoerd en deze geauthentiseerd.

Over die audit geeft het college B en W vervolgens een collegeverklaring af, inclusief de onderliggende documenten zoals de Third Party Memoranda. Met het vaststellen van de bijbehorende collegeverklaring verklaart het college B en W in hoeverre de gemeente Hilversum voldoet aan de vereiste normen. Ook dit jaar voldoen we als gemeente Hilversum voor deze belangrijke aansluitingen aan alle gestelde informatiebeveiligingsnormen.

- 1.3. *Het aanbieden van de verklaring is nodig om de SUWI en DigiD -aansluitingen te continueren.* Niet ondertekenen zou betekenen dat de dienstverlening van de gemeente niet gecontinueerd kan worden omdat de stelselhouders de aansluitingen blokkeren. Bij blokkering van de toegang is dienstverlening aan inwoners en bedrijven niet meer mogelijk.

- 2.1 *De verklaring BAG, BGT, BRO en alle bijbehorende bijlagen vast te stellen om de dienstverlening te continueren;*
Het college B en W moet aan de stelselhouders verklaren dat het kennis genomen heeft van de situatie aangaande de verschillende stelsels. Op het gebied van informatiebeveiliging **voldoet** de gemeente Hilversum voor alle basisregistraties aan de gestelde normen. De stelselhouders verplicht de vaststelling en ondertekening van de collegeverklaring DigiD en Suwinet en de verklaring BAG, BGT en BRO om de dienstverlening te continueren. Ook hier geldt dat bij het niet aanbieden bijbehorende dienstverlening aan inwoners en bedrijven niet meer mogelijk is.

- 3.1 *Met de raadsinformatiebrief informeren wij de raad over de informatiebeveiliging van de DigiD en Suwinet aansluitingen en de gegevenskwaliteit van de basisstelsels.*

- 4.1 *Geheimhouding op onderliggende documenten (bijlagen) is noodzakelijk bij aanbieden aan de raad.*

Omdat er geen inhoudelijke informatie over de stand van zaken van de informatiebeveiliging geopenbaard dient te worden, wordt het college gevraagd geheimhouding op de te leggen op de aangeboden bijlagen. Openbaarheid van de informatie inzake informatiebeveiliging van de systemen van de gemeente zou de positie van Hilversum kunnen schaden.

Kanttekeningen

- 1.2. *De stelselhouders verplichten de vaststelling en ondertekening van de stukken om de dienstverlening te continueren.*
Hier geldt dat - bij het niet aanbieden – de stelselhouder maatregelen kan nemen die ervoor zorgt dat de bijbehorende dienstverlening aan inwoners en bedrijven niet meer mogelijk is.

Financiën, middelen & capaciteit

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Uitvoering

In de uitvoering kennen we de volgende stappen:

1. Het tekenen- en daarmee vaststellen - van de Collegeverklaring ENSIA 2025 inzake Informatiebeveiliging DigiD en Suwinet (inclusief de bijlagen over DigiD en Suwinet).
2. Het tekenen- en daarmee vaststellen van de Verklaring BAG, BGT en BRO en bijbehorende verantwoordingsrapportages 2025.
3. Na vaststelling van de collegeverklaring moet onze auditor de ondertekende collegeverklaring en bijbehorende bijlagen waarmerken en levert hij de assurance rapportage. Dit is een officiële – getekende verklaring van de auditor van de leverancier dat de beveiliging op de DigiD aansluiting voldoet.
4. Uiterlijk 30 april 2026 worden alle gewaarmerkte stukken door de ENSIA-coördinator online verzonden naar de Stelselhouders via de ENSIA systematiek.
5. De stelselhouders continueren dan - na beoordeling - de aansluitingen van de gemeente Hilversum.

Bijlage(n)

1. 0402_Gemeente Hilversum_Collegeverklaring DigiD en Suwinet 2025_2025 ENSIA
2. 0402_Gemeente Hilversum_BAG-BGT-BRO 2025_2025 ENSIA
3. Raadsinformatiebrief_ENSIA_Informatiebeveiliging_gemeente Hilversum 2025

Niet openbare stukken (geheimhouding)

4. 0402_Gemeente Hilversum_Bijlage 1 DigiD 2025 - SaaS-leverancier_DigiD1_1003789_2025 ENSIA
5. 0402_Gemeente Hilversum_Bijlage 1 DigiD 2025 - SaaS-leverancier_DigiD2_1005005_2025 ENSIA
6. 0402_Gemeente Hilversum_Bijlage 1 DigiD 2025 - SaaS-leverancier_DigiD3_1003403_2025 ENSIA
7. 0402_Gemeente Hilversum_Bijlage 1 DigiD 2025 - SaaS-leverancier_DigiD4_1003707_2025 ENSIA
8. 0402_Gemeente Hilversum_Bijlage 2 Suwinet_2025 ENSIA
9. 0402_Gemeente Hilversum_Rapportage informatieveiligheid College 2025_2025 ENSIA